

Harmonizace daní v Evropské unii – KE ZKOUŠCE, u zápočtu není

- Harmonizace daní – přizpůsobení, sladění národních daňových systémů
- Fáze harmonizace
  - určení daně, která se harmonizuje
  - harmonizace základu daně
  - harmonizace daňové sazby

Geneze

- Zakládající státy EHS – různorodost daňových systémů
  - Nepřímé daně – daně z obratu, prodejní daň, DPH
  - Přímé daně – daně z důchodů, odlišná konstrukce základu daně, slev, odčitatelných položek
- 1967 – rozhodnutí o povinném zavedení DPH
- 1985 – Bílá kniha dokončení vnitřního trhu
- 1993 – Jednotný vnitřní trh
- DPH jako zdroj rozpočtu Evropských společenství

Harmonizace – přímé daně

- Zdanění osobní důchodovou daní je v zemích EU různorodé
- Stagnace (rozdílnost účetních systémů, neochota)
- Daň z příjmů fyzických osob
  - Rozdílné sazby, sociální aspekty (odpočitatelné položky ...)
  - Jedna sazba x více sazeb
- Daň z příjmů právnických osob
  - Sazba daně – vypovídací schopnost x efektivní sazba daně
  - Dvojí zdanění – smlouvy o zamezení dvojího zdanění

- ALS – Pravidlo tržního odstupu – pro stanovení transferové ceny – měla by odpovídat ceně stanovené mezi nezávislými osobami
- Směrnice 77/799/EHS – o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských zemí v oblasti přímých daní – daňové úniky, výměna informací
- 90/436/EEC – Arbitrážní konvence – stanovuje principy a metody jak zamezit dvojímu zdanění
- r. 1993 – povinné používání DIČ
- Pravidlo CFC (Controlled Foreign Corporation regime)
- Pravidlo FIF (Foreign Investment Fund)
- Rudingův výbor – vliv distorzity daní

- Preference Evropské Komise
  - Eliminace dvojího zdanění
  - Zajištění fungování jednotného vnitřního trhu
  - Ošetření daňových toků mezi členskými státy
  - Přímé daně – volný pohyb osob, zboží, kapitálu a služeb
  - Přímé daně – směrnice k harmonizaci přímých daní
  - Přímé daně – smlouvy o zamezení dvojího zdanění

U zkoušky je nutno umět také alespoň stručně vysvětlit – charakterizovat - alespoň 1 vybraný judikát [rozsudek] (čeho se týkal, jaký je závěr z tohoto judikátu v kontextu daňové harmonizace) týkající se přímých daní a alespoň 1 judikát týkající se nepřímých daní (viz otázky č. 28 a 29), více např. kniha Široký Jan – Daně v EU

Přímé daně a jednotný vnitřní trh

- Volný pohyb zboží** – zboží vyrobené v jednom státě EU bylo prodáváno v jiném státě EU za stejných podmínek jako domácí zboží
  - Základ cel a dávek s rovnocenným účinkem (Rozsudky: vývozní daně z uměleckých předmětů 7/68, Statistický poplatek 24/68, Diamantarbeiders v. Brachfeld 2/69 a 3/69),
  - Odstranění vnitřního diskriminačního zdanění (Humbolt v. Directeur des services fiscaux – Daň z automobilů 112/84)
  - Zákaz kvantitativního omezení dovozu a opatření s rovnocenným účinkem (Procureur du Roi v. Benoit a Gustave Dassonville 8/74, Rewe- Zentral AG v. Bundesmonopolverwaltung für Branntwein – Cassis de Dijon 120/78)
- Volný pohyb osob** – odstranění diskriminace na základě státní příslušnosti, rovné postavení osob ze všech států EU na úroveň tuzemských pracovníků. Možnost usadit se, pracovat a podnikat ve kterémkoliv členském státu EU.
  - Finanzamt Köln v. Schumacker 279/93
  - Egon Schempp v. Finanzamt München – Daňový odpočet 403/03
- Volný pohyb služeb** – přeshraniční poskytování úkonů, cílem je zajistit právo nabízet a poskytovat služby, aniž by muselo dojít k usazení mimo domovský stát
  - Skatteministeriet v. Bent Vestegaard 55/98
- Volný pohyb kapitálu** – volný pohyb věcného a peněžního kapitálu
  - Marks Spencer plc. v. David Halsey (Her Majesty's Inspector of Taxes) 446/03

Směrnice společenství

- Směrnice 90/434/EHS – Směrnice o fúzích
- Směrnice 90/435/EHS – Směrnice o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností
- Směrnice 2003/48/ES – směrnice o zdanění příjmů z úspor ve formě plateb úrokového charakteru
- Směrnice 2003/49/ES – Směrnice o zdaňování úroků a licenčních poplatků

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

- Dvojí zdanění – vzniká z důvodu kolize dvou a více daňově právních systémů různých států
- Metody zabránění dvojího zdanění
  - Metoda vynětí
    - Úplné
    - S výhradou progresse
  - Metoda zápočtu
    - Plný
    - Prostý

Harmonizace v oblasti nepřímých daní

- Viz také přednáška k DPH
- Harmonizace je nezbytná pro fungování společného trhu => zaměření zejména na oblast daně z přidané hodnoty
- Dříve spíše daně z obratu – duplicitnost daně
- První směrnice 67/227/EHS – uvádí důvody pro zavedení DPH
- Druhá směrnice 67/228/EHS
- Třetí, čtvrtá, pátá směrnice EHS
- Šestá směrnice 77/388/EHS

- Od r. 1987 je DPH jedinou všeobecnou nepřímou daní ve všech státech EU
- Neduplicitní, vícefázová daň
- Dříve jednorázové daně – daň z obratu – duplicitnost daně

- Sazby daně z přidané hodnoty
  - Sjednocení počtu daňových sazeb
  - Původní návrh Komise – standardní sazba 14-20 %, snižena 4-9%
  - Směrnice 92/77/EHS – základní nejméně 15 %, snižena nejméně 5 %
- Směrnice Rady 2006/112/ES – o společném systému daně z přidané hodnoty – základní dokument harmonizace DPH
- Přílohy směrnice 2006/112/ES – vymezují např. položky, které mohou být zařazeny do snížené sazby DPH

- Judikáty Soudního dvoru – **ALESPOŇ 1 Z TĚCHTO JUDIKÁTŮ JE NUTNO UMĚT U ZKOUŠKY VYSVĚTLIT – ČÍM SE ZABÝVAL, JAKÝ JE VÝZNAM V DAŇOVÉ HARMONIZACI (VIZ KNIHA NAPŘ. Široký Jan – Daně v Evropské unii)**
  - H.J.Glawe Spiel und Unterhaltungsgerate Aufstellungsgesellschaft GmbH (38/93)
  - Fiscale eenheid Koninklijke Ahold NV v. Staatssecretaris van Financien (484/06)

- Kolotočové podvody
- Podvody chybějícího obchodníka
- Dodávky zboží, které následující řetězovitě za sebou, přičemž v jednom místě řetězce plátců DPH není daň odvedena a příslušný subjekt přestane existovat nebo není možné tuto firmu dopátrat

Mezinárodní zdanění – ke zkoušce, u zápočtu není

- jeden příjem bude zdaněný ve více než jednom státě, na předmět daně je uvalena opakovaně stejná nebo obdobná daň
- Vnitrostátní dvojí zdanění
- Mezinárodní dvojí zdanění
- Dvojí zdanění
  - právní,
  - ekonomické

- příjmy z **nesmluvního** státu – daň zaplacená v zahraničí se neodečítá od daně, ale od základu daně
- příjem je zdaněný dvakrát (z titulu zdroje, z titulu rezidence), o daňovou povinnost je snižen základ daně v tuzemsku
- příjmy ze **smluvního** státu – aplikace vybrané metody zamezení dvojího zdanění

Metody zabránění dvojímu zdanění

- Opatření vnitrostátní, dvoustranná, mezinárodní
- Metoda **vyňetí**
  - Vynětí s výhradou progresse – zprůměrováním, nadečtením
  - Úplné vynětí
- Metoda **zápočtu** - daň, která byla zaplacená v zahraničí, se započítá na úhradu daně v tuzemsku
  - Zápočet plný
  - Zápočet prostý

Příklad 1

Pan Jakub vykázal za rok 2021 dílčí základ daně dle § 7 ZDP 550 000 Kč, v zahraničí mu byly vyplaceny dividendy ve výši 100 000 Kč. Předpokládejte, že v rámci metody zabránění dvojího zdanění je aplikována metoda

- a) Úplného vynětí
- b) Vynětí s výhradou progresse, s tím, že příjmy do 200 000 Kč jsou zdaněny sazbou daně 15 %, příjmy nad 200 000 Kč podléhají sazbě 20 %

a) **Úplné vynětí**

základ daně = 650 000 Kč – 100 000 Kč = 550 000

sazba daně = 15 %, daň = 82 500 Kč

b) **Vynětí s výhradou progresse**

základ daně = 550 000 Kč

sazba daně = 15 %, 20 %

daň = 100 000 . 15 % + 450 000 . 20 % = 105 000 Kč

Metoda zápočtu

- Příjem je zahrnut do základu daně, daň zaplacená v zahraničí je započtena
- Zápočet **plný** – odečte se celá daň zaplacená v zahraničí
- Zápočet **prostý** – daň se započte maximálně do výše daňové povinnosti z daného příjmu v tuzemsku

Příklad 2

Úspěšný fotbalista dosáhl za rok 2021 příjmů ze zahraničí (dle § 6 ZDP) ve výši 6 000 000 Kč (před zdaněním), daň zaplacená v zahraničí byla ve výši 960 000 Kč. Příjmy z tuzemska (dle § 6 ZDP) byly ve výši 1 000 000 Kč (před zdaněním). Stanovte daňovou povinnost fotbalisty, pokud je aplikována:

- a) Metoda plného zápočtu
- b) Metoda prostého zápočtu

Sazba daně 15 %.

A.

Základ daně: 7 000 000 Kč

Sazba daně: 15 %

Daň = 1 050 000 Kč

Daň zaplacená v zahraničí = 960 000 Kč

Nedoplatek na dani = 1 050 000 – 960 000 =
90 000 Kč

B.

Základ daně celkem: 7 000 000 Kč

Daň z příjmů ze zahraničí: 6 000 000 · 0,15 =
900 000 Kč

Daň z příjmů zaplacená v zahraničí: 960 000 Kč

Daň z příjmů z tuzemska: 1 000 000 · 0,15 = 150 000 Kč

Daňová povinnost: 150 000 Kč (daň z příjmů v zahraničí je započtena max. do výše daně z příjmů v ČR)